

PARC NACIONAL D'AIGÜES TORTES I ESTANY DE SANT MAURICI

Neus Bardina
Mar Balagué
Laura Breu
Esther Gras
Irene Borda

LLIBRETA DE CAMP
Educació secundària

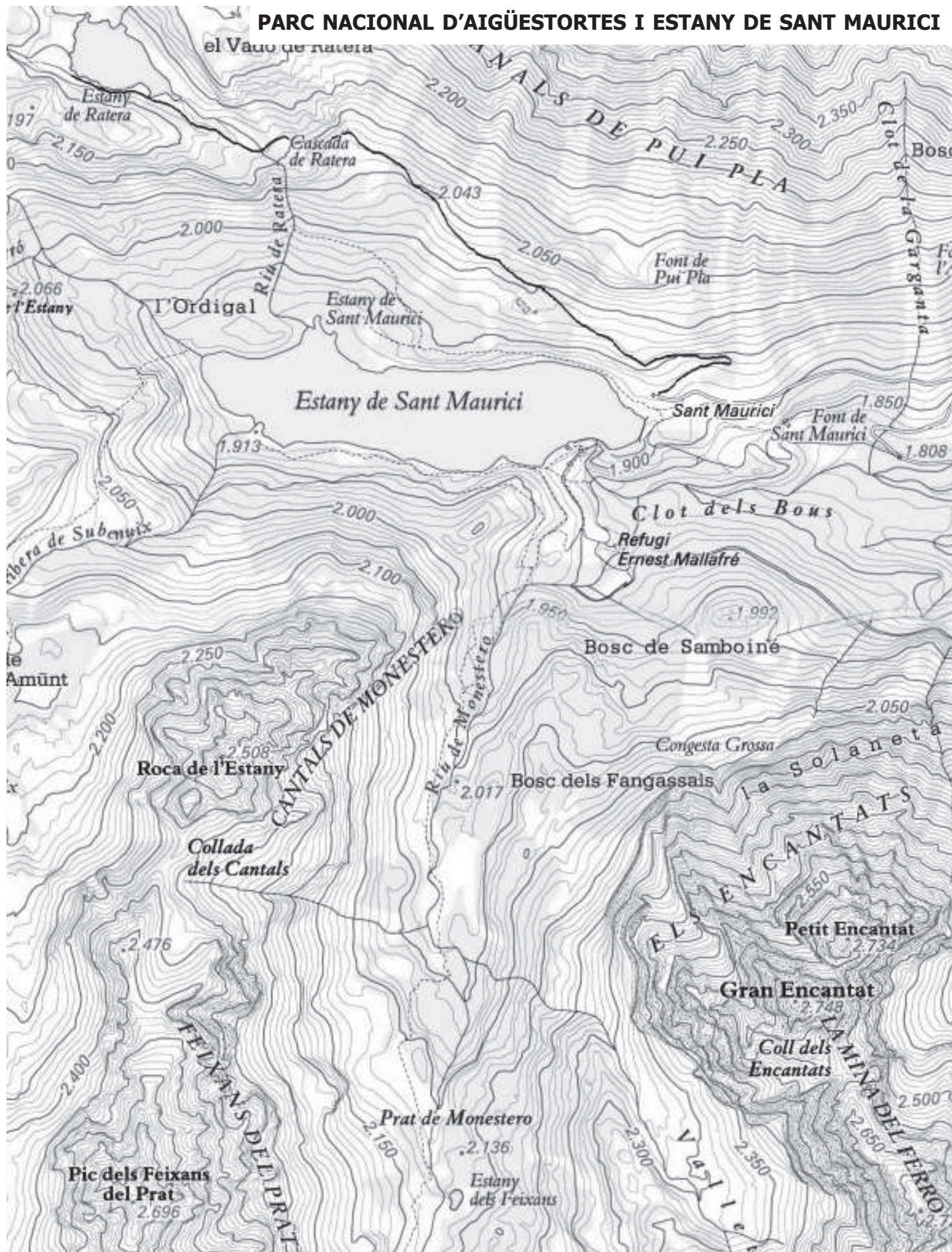
Alumne: _____

Les meves anotacions, observacions, dibuixos...

PARC NACIONAL D'AIGÜESTORTES I ESTANY DE SANT MAURICI

Escala: 1:15000

Font: ICC.

N

FAUNA

Esquírol
Sciurus vulgaris

— 19-25cm
H 14-20cm
I

Marmota
Marmota marmota

— 49-58cm
H 15-19cm
I

Talpó dels prats
Microtus arvalis

— 9-12cm
H 2,7- 4,2cm
I

— 7,6-11cm
H 8,6-12cm
I

Ratolí de bosc
Apodemus s.

— 12-17cm
H 2,5-3,6cm
I

Taupe
Talpa europaea

— 39-58cm
H 16-27cm
I

Marta /Faïna
Martes martes/foïna

— 18-26cm
H 6-10cm
I

Ermíni / mostela
Mustela erminea
Mustela nivalis

— 55-85cm
H 28-46cm
I

Guineu
Vulpes vulpes

— 110-139cm
H 15-20cm
I 60-80cm

Tocíno fer
Sus scrofa

— 57-59cm
H 13-18cm
I

Tíxó
Meles meles

— 49-59cm
H 8-10cm
I 9,7-12cm

Llebre
Lepus europaeus

— 100-130cm
H 70-85cm
I

Isard
Rupicapra rupicapra

FAUNA

Cabirol
Capreolus capreolus

— 85-125cm
H 2-3 cm
l 65-78cm

Daina
Dama dama

— 130-160cm
H 15-20 cm
l 80-100cm

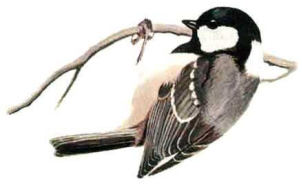
Cérvol
Cervus elaphus

— 160-260cm
H 10-15cm
l 100-150cm

— 17-21cm
l 11,5cm

Mallerenga
Parus sp.

— 16-17cm
l 28cm

Trencapinyes
Loxia curvirostra

— 40-47cm
l 67-73cm

Pícot negre
D. martius

— ♀ 61cm
♂ 100cm
♀ 60cm
♂ 88cm

Gall fer
Tetrao urogallus

— 243-270cm
l 96-104cm

Voltor
Gyps fulvus

— 250-280cm
l 110-150cm

Trencalòs
Gypaetus barbatus

— 180-230cm
l 76-89cm

Àguila daurada
Aquila chrysaetos

Sarnalla pirenaica
Lacerta bonnali

Altres ...

QUAN EL PIRINEU ERA UNA PIRA ENCESA

Quan Túbal era rei d'Ibèria, en els temps mítics, el gegant Gerió, el cridaner, de tres horribels torsos i tres temibles caps, va envair la península i li va arrabassar el tron.

Temerós i covard dintre seu, com són tots els tirants, va recelar de la bella Pirene, la filla del rei Túbal, i va prendre la resolució de matar-la, perquè mai cap hereu de la nissaga de Túbal recobrés el reialme d'Ibèria. Pirene, endevinant aquella malèvola intenció, va córrer a fugir de les mans d'aquell gegant de tres caps cercant amagatall en els espessos boscos pirinencs.

Gerió, en saber-ho, va incendiar de cap a cap aquella selva, sacrificant tota vida que la poblés, feres i salvatgines, per atrapar la Pirene.

Va ser un esclat terrible com una enorme serpent de foc que s'estremia esgarrifosament des del mar Mediterrani fins al Cantàbric, respirant fum i escopint raigs d'espurnes amb fortíssims esbufecs.

Boscos sencers cremaven, les roques rodolaven dels cims de les muntanyes, arrecant-se de soca-rel faigs i freixes i roures i avets de branques foguejants.

Pastors i ramats d'ovelles, vacades i cavalls, esmaperduts fugien, i, amb ells, els óssos i els llops sense parar d'udolar. I els teixons s'esmuyien dels seus caus, i els isards i les daines trotaven per les dreteres i queien pels estimballs perseguits per un excèrcit de flames com llances esmolades. Mentre, Gerió se satisfieia de l'enveja que cremava dintre seu més que aquell foc immens.

És quan Hèrcules, l'heroi grec, que acabava de barallar-se amb els gegants de la Provença, veu astorat la immensa claror roja de flames fins al cel i se n'hi va carrera dreta. Encara arriba a temps d'escoltar els planyiments de la princesa Pirene i s'endinsa en aquell bosc ardent esventant el foc amb la seva pell de lleó, per alliberar-la d'aquell horrorós infern.

La descobreix tot d'una, envoltada d'argelagues ardents, i no dubta un instant de travessar aquell cercle de fames. D'una revolada, la cull del jaç on jeia, desmaiada als seus braços musculosos, i la treu d'aquella boca de foc que amanaça d'engolir-la.

Ja fora de perill, la deixa esllanguida a la frescor d'un salze. Ella es desvetlla i se'l mira agraïda. I amb una veu molt feble li diu:

-Deixa'm, moriré aquí... Però, abans, a tu que m'has pres en els teus braços desafiant el perill, et vull donar la clau d'aquest país que tant estimo, Hispània, si aconsegueixes alliberar-lo de les urpes del tirà Gerió. Sóc la princesa hereva dels seus pobles i viles, dels seus ramats d'ovelles, de cavalls i de braus. Si vols, són teus; revenja el nom del rei Túbal, el meu pare, i ceneix el teu front amb la seva corona...

Encara amb la paraula als llavis, la mort se li va endur l'alè. Hèrcules, gegantí, contempla en els seus braços corpulents aquell cos tendre sacrificat a la follia del malvat Gerió. Aixeca els ulls al cel, tràgicament, plorant de sentiment i d'impotència.

La deixa suaument sobre la gespa i, de sobte, amb fúria de ciclop es disposa a enterrar el bell cos sense vida de Pirene, en un túmul immens. Arrenca ansiosament les roques més altives i es posa a amuntegar-les al voltant, aixecant un mausoleu de serres sobre serres, de cap a cap de mar. Forma un castell de roques, com una gran muralla amb tot de pics nevats fent de merlets, dividint dues terres, i les últimes pedres,

Situa't en el lloc des d'on es va realitzar aquesta fotografia.

LES TARTERES

-Què és el que més destaca en aquesta zona?

-Com poden haver arribat aquestes pedres d'aquí?

com és la superfície de la roca aquí?

- llisa
- fissurada

De quin tamany són les pedres més abundants en aquesta zona?

- grans
- petites
- mitjanes

De quin tamany són les pedres més abundants en aquesta zona?

- grans
- petites
- mitjanes

De quin tamany són les pedres més abundants en aquesta zona?

- grans
- petites
- mitjanes

Com t'expliques que aquests materials hagin quedat força ordenats segons el seu volum?

EL PROCÉS DE LA GELIFRACCIÓ

situa les següents paraules que descriuen el procés de meteorització mecànica en el lloc corresponent:

- fred
- calor
- calamarsa
- pluja
- neu
- gelades
- material originari
- material originari fi
- meteorització mecànica

fenòmens meteorològics

Relacionats amb la temperatura

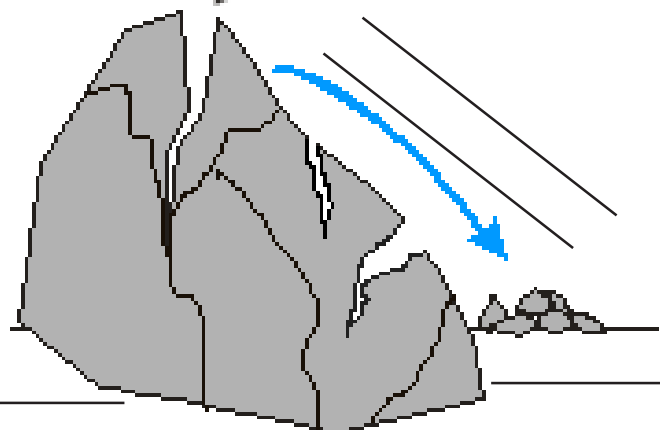

Describeu amb una frase el procés de la **gelifracció**

LA VEGETACIÓ

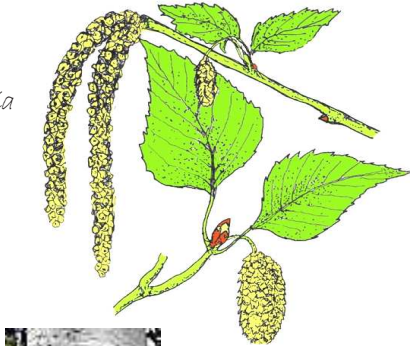
Bedoll

Betula pendula

Inflorescència masculina

Fruit

Inflorescència femenina

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

Bàlec (Escobes)

Genista purgans

Flor papilionada

Fruit lleguminós

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

Ginebró

Juniperus communis, subsp. nana

Fulles

Fruit

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

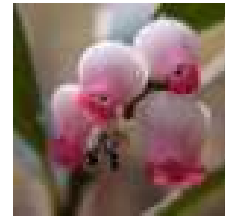

Boixerola

Arotostaphylos uva-ursi

Fruit

Flor

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

Nabiú (nalló)

Vaccinium myrtillus

Flors

Fruit

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

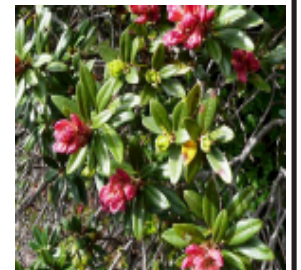

Neret (Bardanal)

Rhododendron ferrugineum

Flors

Fulles

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

LA VEGETACIÓ

Pi Negre
Pinus uncinata

Inflorescència femenina

Pinya

Inflorescència masculina

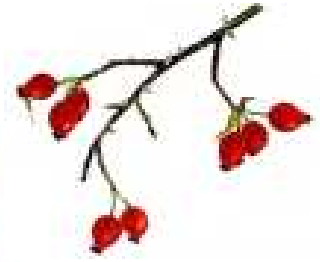
Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

Gavarnera
Rosa canina

Flor

Fruits (Gavarnes)

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

Moixera de Guilla
Sorbus aucuparia

Fruits

Flors

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

Avet
Abies alba

Inflorescència femenina

Pinyó alat

Pinya

Inflorescència masculina

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

Pi Roí
Pinus sylvestris

Inflorescència femenina

Escorça

Inflorescència masculina

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

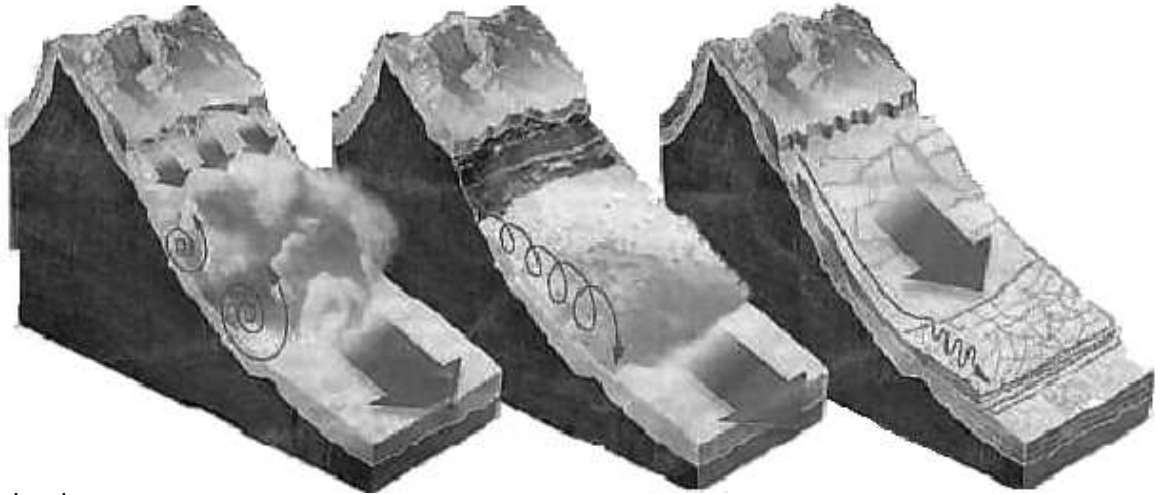

TIPUS D'ALLAUS

Allaus de neu recent o neu pols:

Durant o poc després les nevades. Provocades per quantitat de precipitació, la intensitat de la nevada o l'alta temperatura de l'aire durant la nevada. Poden arribar a velocitats molt altes (superiors als 300 km/hora). Són allaus molt devastadores.

Allaus de placa:

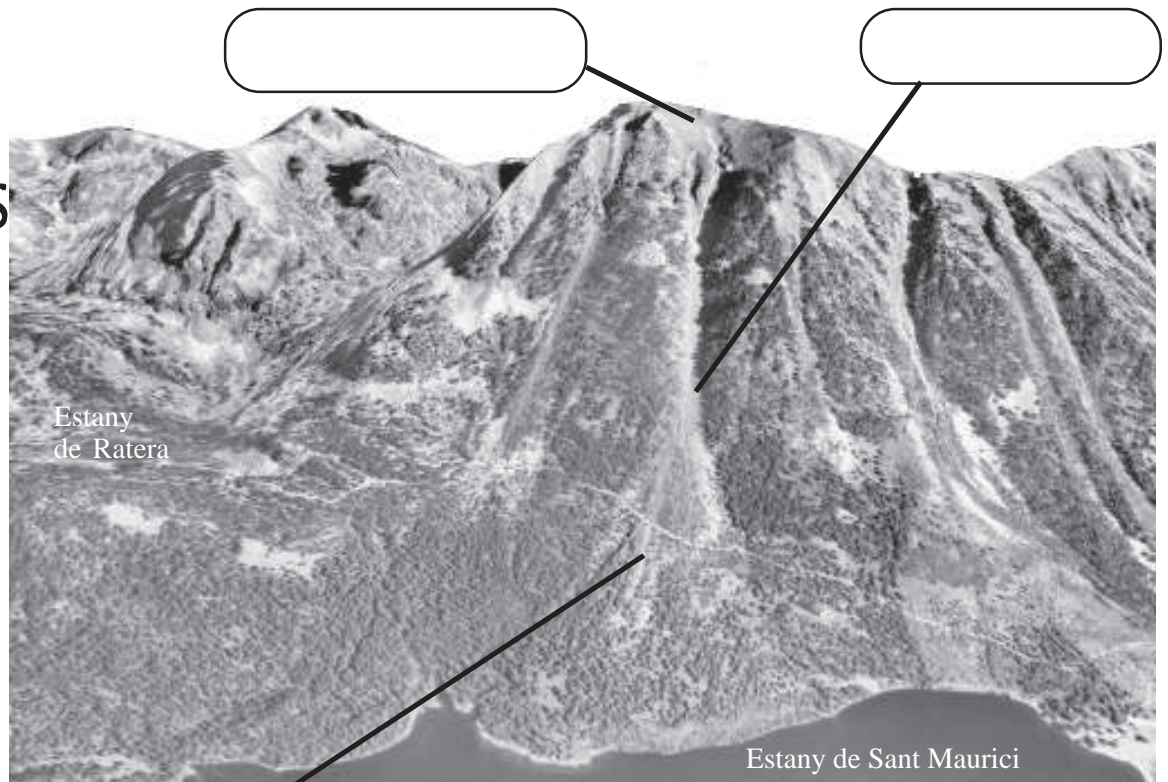
Es formen pel trencament de capes del mantell nival. Es desencadena pel debilitament i desaparició de les unions amb els nivells inferiors o per sobrecàrregues. La velocitat pot oscil·lar entre els 20 i 50 km/h. El dipòsit resultant és l'acumulació caòtica de blocs angulosos. Aquestes allaus són les responsables de la major part d'accidents que involucren esquiadors i excursionistes.

Allaus de fusió o de primavera:

Es formen quan la neu es troba a una temperatura de 0°C i, per tant, hi ha presència d'aigua líquida dins del mantell nival. Les causes del desencadenament són l'augment del contingut en aigua líquida. Són més freqüents a la primavera, donat que la radiació solar és major. La seva velocitat no és molt elevada, entre 10 i 30 km/h. La zona d'arribada està formada per blocs arrodonits i boles.

PARTS D'UNA CANAL D'ALLAUS

- Zona d'arribada
- Zona de sortida
- Canal

Estany de Ratera

Estany de Sant Maurici

PARLEM AMB LES ROQUES...

ROCA: _____

Tipus: _____

Formació: _____

Quina informació ens aporta? _____

Ús humà: _____

ROCA: _____

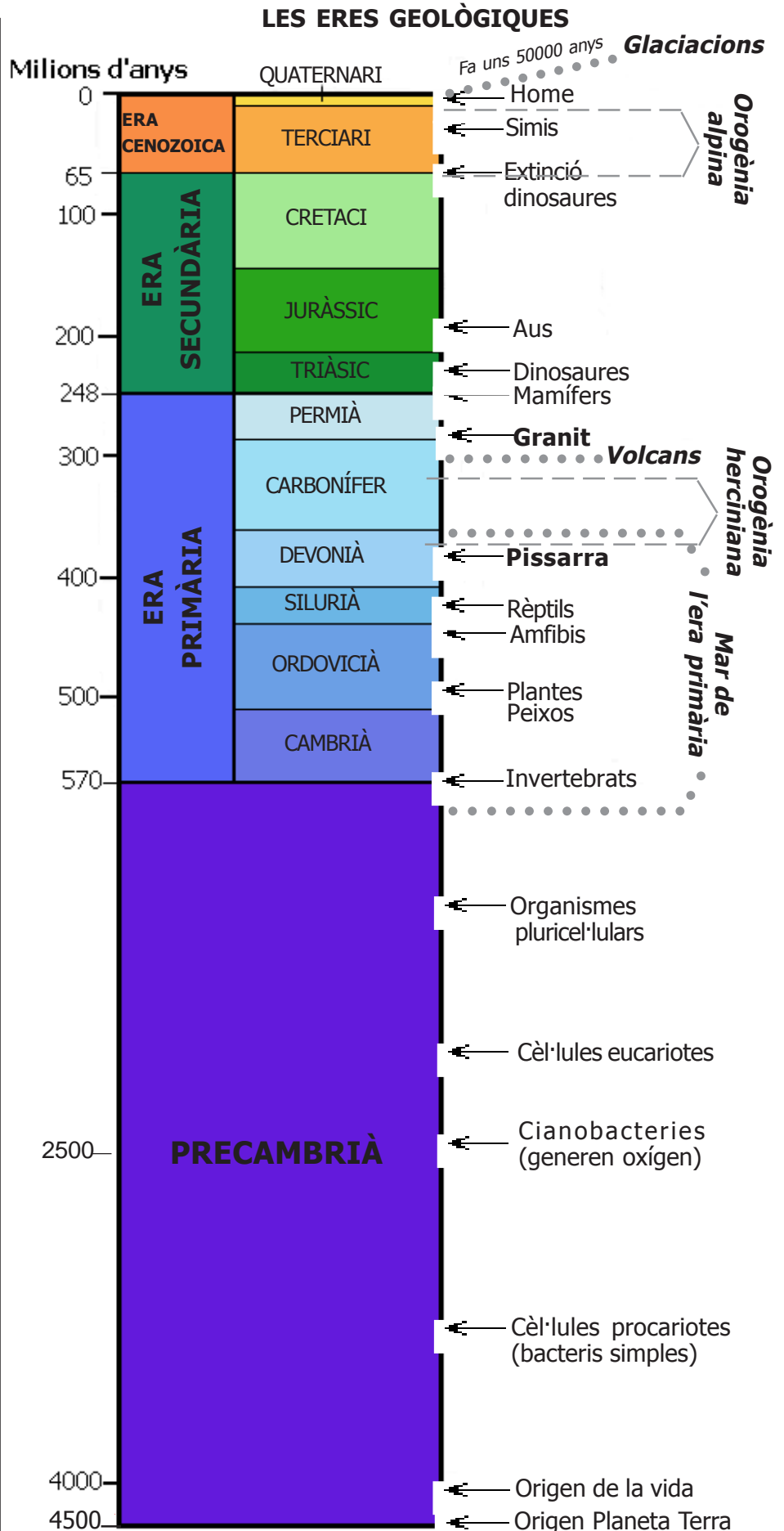

Tipus: _____

Formació: _____

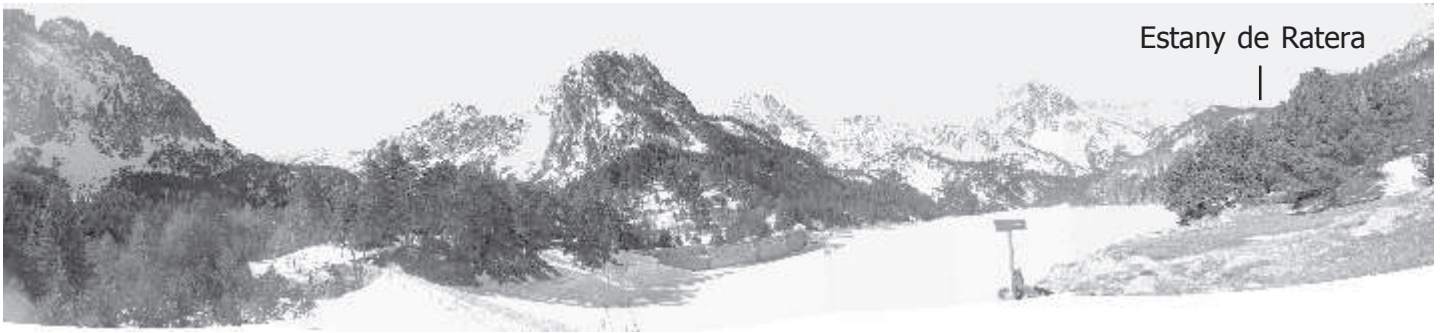
Quina informació ens aporta? _____

Ús humà: _____

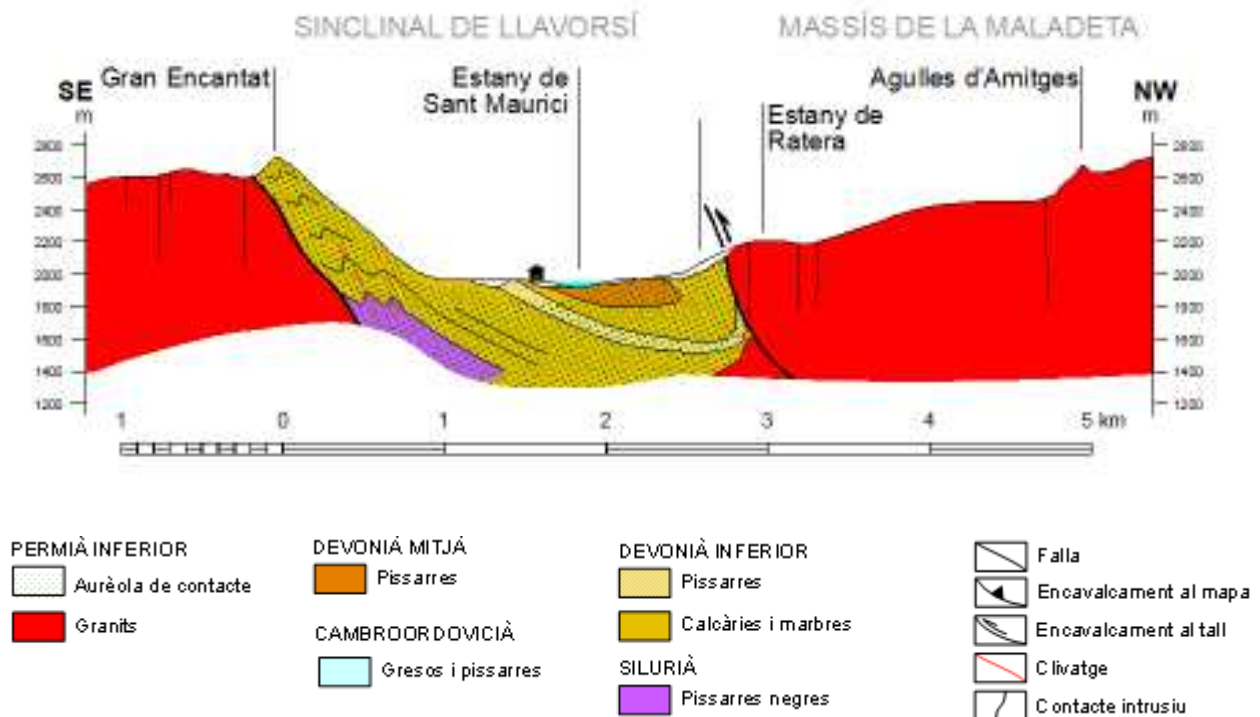
TREBALLEM LA GEOLOGIA...

1.-Un estany d'origen glacial: l'Estany de Sant Maurici.

Situa't en el mateix lloc des d'on es va fer la fotografia i observa els següents detalls:

- A l'Estany de Sant Maurici hi ha hagut alguna intervenció per part de l'home?
- És rodó o allargat?
- Assenyalas en la fotografia, les diferents valls que drenen a l'estany.
- Com és el pendent de les muntanyes que arriben a l'estany.
- De quins materials penses que estan formades aquestes muntanyes?

Font: AA.VV: Meravelles geològiques del Pallars Sobirà.
Arola Editors.

Consell Comarcal del Pallars Sobirà

